Norman Károly

# *Darázsfészek*

## XXI. Összenő, ami összetartozik

Kósza és Vespay fél órát ült süket csöndben a kilátóterasz fapadján. Végre Vespay megszólalt.

– Bertalan...

Kósza pár percig még hallgatott. Eddigre nagy halom ésszerű narratívát átgondolt. Vespay elég nagy bajban lehet, ugyan mit tud segíteni. Bújtassa el? Adja el a lakását, és a pénzzel mentse meg egykori kedves kollégája, barátja életét? Ó, hogyne. Mi köze Vespayhoz, egykori barátság ide, egykori barátság oda. Most esetleg belesodródik valami sötét történetbe, amelyet egyelőre elképzelni sem tud. Miért pont őhozzá jött, évtized múltán? Köze volna az egykori szakterületéhez? Segítségre van szüksége Vespaynak szakértésileg? Mit mondott Vespay? Hogy biztosan tudja, ő, Kósza Bertalan, amúgy pályaelhagyó rovarkutató, távoli nyugdíjáig a Dékáni Hivatal deklasszált ügyintézője, nem fogja megbánni, hogy idejött. Na, ez lehet az. Vespay nyilván eldarazsasodott. Nomen est omen. – Vespa crabro crabro – bukott ki félhangosan Kószából.

Vespay félig fölemelkedett, csapásmérő arckifejezéssel: Mit tudsz te!?

Kósza határozottan megijedt, érzékeny lett a nevére a fiú, nem gondolta volna róla, még majd rátámad itt, a néptelen erdőben. – Jóvanna, Vespasianus. Katonacsászárokkal csak óvatosan. Mi ütött beléd?

– Na figyelj, mert összenő, ami összetartozik. Remélem, jók az idegeid. Én rendőrségi lódarázsszakértő vagyok.

Kósza nagy levegőt vett, kinyitotta a száját, aztán hang nélkül becsukta.

– Több ok miatt nem mondtam el, amikor Szilvia Hornet lakcíméért nálad jártam. Sem rendőrségi szakértőként nem fecseghetek, sem Hornet kisasszonyt nem adhatom ki. De, amint mondtam, valakiben meg kell bízni. Meghirdettem, hogy szakértek. A rendőrség keresett meg, mert egy rég körözött, többszörös kéjgyilkost találtak holtan, atomcsapás léptékű lódarázstámadás. Pontosan, ahogy mondod. Vespa crabro crabro.

– Hű, aha.

– A rendőrségnek kell valami darázsisme, nyilván, hogy ezt az ügyet lezárja. Ehhez találtak meg engem.

– És nem értesz eléggé a lódarazsakhoz. Ezek ok nélkül is képesek kivégezni bármilyen élő

– Csönd. Hogy nekik mit mondok, az most más tétel. Egykor nálad is vizsgáztam jelesre olyasmiből, amiről fogalmam sem volt. Te találtál egy Gustave Parsayt, alias Párssay Gusztávot.

– Hát, már ha ugyanaz.

– Gyorsítok, mert jön az éjszaka, sötétben sokkal veszedelmesebbek az Ursantik. Nekem eleve ki kellett volna szállnom Virághegyre, ahol Szilvia Hornet lakik. Aki mellesleg teljesen magyar. Pillanatnyilag könyvtáros egy tíz éve összeomlott, egykori nagyvállalat volt székházában. A hajzatában pedig egy lódarázsfészket visel.

– Ne hülyéskedj, mert úgy maradsz

– A kérdés, amelyet még nem tehettem fel neki, hogy amikor a kéjgyilkos meghalt, már benne voltak-e a darazsak, vagy sem. Most már biztos vagyok benne. A lányt is megtámadhatta a fazon. A darazsak lesöpörték a térképről. A lány viszont ma is él és virul, darázsfészkestül, jobb, ha nem mész közel hozzá.

– Hát ez

– Kicsit megfűszerezzük. A darázsfészkében teljesen biztos vagyok, láttam. Beszéltem is a lánnyal, többször is. Épp hogy túléltem, valószínűleg én vagyok nála az első számú ellenség. És még fogok is beszélni vele, még ha nem is azért, amire gondolsz. Le van szarva a rendőrségi dolgozat. Az a legkevesebb. De tudod, hogy alig két órája mit mondott?

Kósza dermedten figyelt, meg sem szólalt. Végre csak megértette, hogy itt most hallgatni kell.

– Hogy őneki nincs rám ideje, mert könyvtáros, és kölcsönzési ügyekkel foglalkozik. Kikölcsönözte a vállalati portásnőnek, egy csepűhajú rémnek, bizonyos Párssay Gusztáv szakdolgozatának a mellékletét mint darazsas irodalmat, és várja vissza. Érdekel még téged ez a Párssay?

Kósza a padba kapaszkodott, meg sem szólalt.

– Én elmentem terepszemlére a Virághegyre, mert ott marták halálra a darazsak a kéjgyilkost. És ott lakik a lány.

– Állj. Amikor odamentél, már tudtál a darázsfészkéről?

– Persze, hogy tudtam. A halálesetre megkeresett a rendőrség, aztán én megláttam a lányt kijönni egy önkiszolgáló étteremből, utánamentem a könyvtárába, és épp hogy megúsztam élve.

– Talán mert nem vagy az a kéjgyilkos típus...

– Nyugi. Becsúsztattam neki az újságcikket, a rendőrségi közleménnyel. Közölte, hogy akasszam föl magamat a rendőrséggel együtt. Azonosítottam, ő volt a TTK-n, emlékeztem a nevére, de akkor, régen, össze sem kapcsoltam a nevet, a specimre jelentkezőket és egy csinos lányt a

folyosón. Most igen, utána mentem hozzád, mert semmi sem biztos. Te megmondtad a lakcímét. Virághegy. Ha más a sorrend, már nem él.

– Mi lenne más, ha előbb tudod, hol lakik?

– Hülye. Ha előbb jön a kéjgyilkos, és csak aztán a darazsak.

– És elmentél hozzá.

– Gondoltam, meggyőzöm, működjünk együtt. Mondtam neki, a könyvtárban, ő az ajtón belül, én kívül, hogy nekem szakértenem kell, neki darazsai vannak. Erre koptatott le. Ebbe nem akartam belenyugodni.

– És a Virághegyen készséggel belegyezett?

– Ursanti jött a nyomomban, remélem, fogalma sincs a lányról, sietve továbbmentem. Eszemben sincs világgá kürtölni, hogy van egy csinos nő, a hajában darázsfészek, lehet felfogadni...

– például az Ursanti-félék ellen.

– Ide figyelj. Maradt még valami az IQ-dból?

– Kedves Vespasianus. Kevesebb a hajam, de nem lettem hülyébb, a dekanátus dacára. Már meghoztam a döntésemet rég.

– Igen? És az mi?

– Még mondd meg, hogy jön a képbe Ursanti. Mert az nem elég magyarázat, hogy undorító, mint egy lavór bivalytakony.

– Ursanti nagyon kíváncsi fajta. A rendőrségen is találkoztunk, eredetileg őrá akarták bízni a darazsakat, de beprotezsált engem, jobban tudja, mivel foglalkoztam, mint én. Tudod, ő meg sziamangokkal foglalkozott, végül valami menyéteket bíztak rá, ugyanúgy, mint énrám a darazsakat. Talán szerencse, hogy nem fordítva. És lehet, hogy nem ismerte az ügyet, aztán ráébredt, hogy jobban érdeklik a gyilkolásra alkalmas darazsak. Erre eddig nem gondoltunk, sem te, sem én, a szakmánkban Ursanti mellékes díszlet volt; de ez tanulmányozásra érdemes Ursanti-aspektus.

– Szerinted tudja bárki más is négyünkön kívül, hogy a szóban forgó darazsak hol laknak?

– Négy??

– Három humanoid és egy csapat redősszárnyú.

– Lám csak, mégis okos fiú vagy. De azért félek, alulbecsülöd ezt a létszámot.

– Kedves Vespasianus, a döntésem. Egy csapat vagyunk. Régen sem akartam mást.

## XXII. Gloria vesparum

Szilvia tovább olvasott.

Szakdolgozat, amely egy kutató szakmai naplójává alakult át, megválaszolatlan kérdések tengerévé. A zsákutcába torkollt bevezetés csak

összefoglalja Párssay Gusztáv kéziratának alaposan kimunkált, végső kudarcát. Általános értékű megjegyzések is szerepelnek a kéziratban, például az, hogy ha egy szakdolgozat eléri az eredeti célját, akkor a dögletes unalom, a semmitmondás és a tehetségtelenség egyenlő arányú keverékével állunk szemben. Egy szakdolgozat elkészítése az egyetemi hallgatók nagyobb része számára az első igazi érintkezés a tudományossággal, hiszen az intézményes tanulmányok nem hasonlítanak semmiféle tudományra, a kompendiumoktól a kiherélt, előre ismert végeredményű tanulókísérletekig. Mármost a tudománnyal találkozni nagy, megvilágosító élmény, és az eredménye és a következményei előre nem is sejthetők. Talán az a szakdolgozat egyetlen értelme, hogy egy-egy életerős elme életének sínjén átállítódik a váltó, és az igazi útjára elindul. Ha így történik, a dolgozat intézménye betöltötte a küldetését, és közömbös, de inkább ártalmas, ha végül tényleg elkészül. Kár minden percért, amikor menni kell. Amúgy sincs jelentősége annak a pecsétes papírnak, amely az egyetlen nyeresége egy jobb sorsra érdemes elme egész évnyi rabszolgamunkájának. Pársayból nyilván soha nem lett bizonylatolt kultúrtörténész, de úgy lehet, a jelenlegi munkájában sokkal inkább megtestesül a kultúrtörténész, mint ha fölkenték volna; amikor is ugyancsak el kellett volna hagynia a pályáját, amint szokás. Ugyan hol lehet ma? Az egyetemeket a középkor mélyében nem azért alapították, hogy egyfajta emelt szintű szakmunkásképzőként működjenek; sokkal inkább szolgáltak arra, hogy a tudás és kitekintés általános képességével erősítsék meg jobbára tehetős, szabad hallgatóikat a világ viszontagságaival szemben. Hogy Párssay Gusztáv pályafutása a szakdolgozatának készítése közben ismeretlen irányba kanyarodott, az rendjénvaló, természetes, érthető, sőt üdvös.

Így kell efelől gondolkodnia annak is, aki két évet járt biológia-kémia tanári szakra, és otthagyta, bár kételyekkel, hogy nem csupán ideológiát keres-e a gyöngeségéhez. Amely utóbbit alátámasztja, hogy tíz éve ülök egy könyvtárban, észrevétlenül növekvő elégedetlenséggel a működésemet illetően. Most aztán fölkapott a forgószél, de ez nem a saját érdemem. Megtaláltak a darazsak, megtalált Károly, és nem tudom, csupán sejtem, hogy egy nagy darab gyémántra leltem; bár ez sem történik meg, ha nincs Barbara. Kétségbeejtő, hálásnak kell lennem Barbarának. Igaz, ahhoz, hogy ezt a sajátságos iratot ily módon megtalálhassam, kellett a katalógus, szorgos hangyamunka eredménye, amelynek során lám, átsiklottam a kincs felett. Igaz, öt éve még nem kaptam volna föl a fejem a darázs szó hallatán, de még egy hete sem. Ami azt illeti, most sem kapdosom.

Barbara előbb tudja meg, talán már tudja is, mi indította az egykori Párssay Gusztávot világgá. Mert ebből a terjengős spekulációból mi sem

derül ki. Mik volnának a tézisek, mi közük a darazsakhoz, egyáltalán, mit adtam ki Barbarának? Miért kapcsolta a leltár a „darázs" szót a Párssay-féle, bármely könyvtárban bízvást a szemét kategóriájába sorolható könyvtári egységhez? Ezt nem én katalogizáltam, hanem még nagy elődöm, bizonyos Párssay Gusztáv, a polcai nélkül a könyvtár már rég összeomlott volna. Agobardus, a kiskakas, begyében a darazsakkal, ha jól emlékszem. Anya sosem mesélt, de mesekönyveim azért voltak.

Bármi rejtőzik is ebben a könyvtárban, ismeretlen állapotában rejtőzhetnék örökké. Most azonban gyémánt félkrajcárokkal ékes, napfényes darázsidők jönnek. Károly. (Gyönyörű darázszengés ébredt, az öröm szimfóniája, szerzette Darázsfészek, hangversenylepedőn való előadásra.) Honnan az eufória!?

Te jó ég, nemhogy napfény volna, de immár öreg este van.

Bátortalan kopogás. Barbarának vissza kellett hoznia a kódexet, minthogy a könyvtáros rendelkezése értelmében nem vihette ki az épületből. Ne haragudj, Szilvia, belefeledkeztem, nem volt egyszerű szöveg, de ha tudnád, milyen érdekesek ezek a régi legendák, szeretnék majd más – jézusúristen.

Barbara leesett állal meredt Szilviára, akinek a feje körül, az asztali lámpa sárga nyugalmában, bizonytalanul irizált Agobardus glóriája. A darazsak testének feketéje beleolvadt a könyvtár sötétjébe, sárgája arany csillámlás, a darázstestek körvonalai szétbomlottak az aura barokk ragyogásává. Akkor Barbara, világéletében vallástalan, csöndesen térdre ereszkedett a Darázsangyal előtt.

Vymadjatoc ystent, es keryetec boczanatat darasok ellenbe.